

STÁVKA – ÚČINNÉ ŘEŠENÍ

Na konci ledna, po dlouhém období stávkové pohotovosti zahájili pracující z fabriky na výrobu pneumatik korejské společnosti Nexen Tire v Bitozevsi na Žatecku stávku. Nebyli ale pasivní, nýbrž se svůj krok snažili maximálně medializovat. Stávku odstartovali demonstrací před závodem v Bitozevsi, načež se vypravili do Prahy na protest, který se konal před korejskou ambasádou. Vedení firmy dlouhou dobu zvyška kašlalo na jakékoli snahy místní odborové organizace o vyjednání kolektivní smlouvy. Zjevně a žel oprávněně **považuje Českou republiku za dobré místo pro svou výrobu, jelikož je zde velmi poddajná a navíc velmi laciná pracovní síla.** Management firmy byl proto asi překvapen, že se zaměstnanci odhodlali přejít od slov k činům, a podle informací odborů byl jeho první reakcí pokus obsadit pracovní místa stávkokazy, kterým by nabídl o něco vyšší mzdy. Na to odboráři reagovali další demonstrací před fabrikou. Místní odborová organizace se mohla opřít o jeden z nejsilnějších svazů – KOVO, i o podporu předsedy Českomoravské komory odborových svazů, kterému se podařilo v posledních měsících zviditelnit coby kandidátovi na post prezidenta ČR. Díky této podpoře z odborářské hůry se za stávkující přimluvila i evropská odborová centrála industriAll Europe.

Vedení Nexenu první den stávky jednání s odboráři de facto odmítlo. Už po týdnu ale bylo donuceno poměrně rychle změnit názor, přistoupit na jednání i na kompromis, jímž je zejména nárůst mezd o osm procent, platný od 1. března letošního roku, a finanční kompenzace za to, že firma nenavýšovala mzdy v roce 2022, ani na začátku tohoto, a to ve výši 20 tisíc korun. Není to sice mnoho, ale v době neúměrně vysoké inflace a rostoucí energetické chudoby je bezesporu každé navýšení platu žádoucí.

Není žádným tajemstvím, že kapitalisté Českou republiku milují. Je na dosah Německa, jehož průmysl zčásti určuje, co a jak se bude u nás vyrábět. Ale především je zde nízká minimální mzda, lidé jsou ochotní pracovat opravdu za málo, a když je nejhůř, **pracovní agentury jsou schopny zajistit armádu rezervních lidských zdrojů** použitelných na většinu méně kvalifikované práce.

Další devízou, které si kapitalisté na České republice cení, je naprostá absence bojového ducha pracujících. Agresivní neoliberální ideologie ve spojení s primitivním antikomunismem vnutila společnosti názor, že odbory

jsou relikty minulosti a být dnes odborářkou či odborářem rozhodně není sexy. Dále se jí podařilo navázat v procesu atomizace společnosti tam, kde skončila bolševická normalizace. Likvidovala sociální solidaritu a z lidí na pracovištích dělala místo kolegů konkurenty. Pěstovala v lidech zvrhlé přesvědčení, že **jedině když budou tvrdě, dlouho a bez reptání pracovat, domůžou se lepšího postavení než jejich sousedé, a ještě zvrhlejší přesvědčení, že za svou bídnou situaci si mohou jediné sami, protože se málo snažili.** A nakonec, když neoliberální ideologie vrhla masu pracujících do propasti existenční nejistoty a ztráty důstojnosti, nabídla jí možnosti kanalizace vzteku – ať už bezduchým konzumem nebo nenávisí k těm, kteří jsou na tom ještě hůř či se díky svému minoritnímu postavení nemohou bránit.

Příklad stávkujících z žateckého Nexenu jasně ukazuje, jak je důležité ozvat se, stát si za svým a bojovat. A že **stávka funguje** – a fungovala by i bez angažmá odborářské celebrity.

Je třeba si uvědomit, a to zcela jasně, že kapitalisté nejsou žádní chleboďárci, jak jsou nám často prezentováni, ani žádní lidumilové, co dávají tisíce na charitu. Mají jen tři cíle a těmi jsou zaprvé zisk, zadruhé zisk a zatřetí zisk. Přesně jak s arogancí sobě vlastní na začátku devadesátých let při ovlivňování hodnotové orientace společnosti opakoval Klaus: „Peníze jsou až na prvním místě.“ Kapitalistům jde jen o snižování nákladů a maximalizaci zisků. A **snižování nákladů znamená zejména minimální mzdy pro pracující.**

Je třeba vyjadřovat svou solidaritu bojům pracujících za zlepšení jejich podmínek, ať už platových, pracovních či životních. Je třeba podporovat se navzájem s vědomím toho, že zájmy nás pracujících (ale i studentů, důchodců, nezaměstnaných...) jsou protichůdné zájmům kapitalistů. Nevidíme nejmenší důvod, proč by naprostá většina pracujících měla otáčet každou korunu v ruce, zatímco si hrstka vlastníků, investorů a šéfů znásobuje své milionové zisky.

Jako anarchistky a anarchisté si ale uvědomujeme, že **nestačí bojovat jen za trochu větší drobky z koláče společenského bohatství, který tvoříme coby součást pracujících třídy svou prací a péčí.** Je třeba si vzít celý koláč i s pekárnou. Čím dříve k tomu dojde, tím lépe pro všechny.